— **Šolski vrtnarji!** Šolsko vodstvo v Velenju oddaja iz svoje velike sejalnice več tisoč prvovrstnih jabolčnih in hruševih divjakov, in sicer po povzetju I.a po 1 Din, II.a po 0.75 Din, III.a po 0.50 Din. Kdor jih namerava naročiti, blagovoli se takoj javiti.

— **Na vseh svetnikov dan** je šolska mladina v Radvanju vpričo učiteljstva položila vence na dva okrašena groba dveh pokojnih nadučiteljev, na grob nadučiteljeve vdove in na grob nekega učenca na domačem pokopališču, razen tega se je podala v spremstvu učiteljstva na vojaško pokopališče v Maribor, kjer je položila 140 vencev in 15 šopkov na zapuščene vojaške grobove.

— **Aprobacija ročnega zemljevida Slovenskega ozemlja.** Oddelek za prosveto v Ljubljani je z odlokom št. 16.436 z dne 23. oktobra 1924 aprobiral za pouk na osnovnih in meščanskih šolah ročni zemljevid Slovenskega ozemlja v merilu 1 : 600.000, ki ga je priredil ravnatelj M. Pirc, risal Sl. Dimnik v Mariboru. Založništvo, Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru, Jurčičeva ulica, nas obvešča, da dobe šolska vodstva, ki naroče večje število teh zemljevidov poleg običajnega popusta v prid ubožne dece povrh dve lepi učili, anatomski sliki v štiribarvnem tisku, velikost 63 : 95 cm, in sicer: Srce s krvnim obtokom in Prebavne organe, ki je izšlo v istem založništvu.

— **80-letnico je slavil** na svojem krasnem domu Štrleku naš starosta gospod Simon Ješovnik, vpok. nadučitelj, častni član učiteljskega društva in posestnik pri Sv. Rupertu v Slov. gor. v krogu svojih sorodnikov in prijateljev svež na duhu in telesno zdrav, kateri je 50 let slovensko mladino vzorno vzgojeval in učil. Još mnogo godina!

— **Memento.** Ko zjutraj ko zjutraj napočil je dan, — Zvonil po dolini je zvon glasan... V nadzvezdnih višinah je na povelje Najvišjega zašumel lahnih kril angel smrti. Spustivši se nad mirni trg Makole v tiho bolniško sobo, se dotakne z belo roko bolnice — trpinke, ji zatisne trudne oči v sladki večni spanec ter odvede v brzem vzletu njeno dobro dušo k večnemu Stvarniku v neminljivo življenje. Božji sel je izvršil svoje poslanstvo in častitljive gospe Amalije Škorjanc ni več med nami. Bilo je to 29. oktobra 1924, ko se je njena blaga duša vzpela tja v vsemirje k njenemu že 1893. leta preminulemu soprogu Roku Škorjancu. Vzlic njeni visoki starosti 78 let bi lahko bila med nami še dokaj časa, ko bi ji zavratna bolezen ne prestrigla tako nenadoma nit življenja. Da je bila res priljubljena in vobče spoštovana v širših plasteh ljudstva, je dokaz velika udeležba na njeni zadnji poti dne 31. oktobra t. l., kakor tudi mnogoštevilne kondolacije našemu vrlemu gosp. tov. šolskemu upravitelju Martinu Šamperlu — njenemu zetu. Ko so zadnji akordi pesmice »Blagor mu«, ki jo je zapela tukajšnja šolska mladina, utihnili; ko je večerni mrak legel na zemljo, tedaj so potrtih src zapuščali sorodniki, prijatelji in znanci kraj počitka in miru. Vsem zaostalim, bridko prizadetim iskreno sožalje, njej pa lahek počitek pod zeleno tratico. — Radovan Jaut.

— **Belokranjsko učiteljsko društvo** je sklenilo na svojem zborovanju dne 11. oktobra 1924 pristopiti k »Podpornemu društvu za učiteljski naraščaj« kot ustanovnik z zneskom 1000 Din.

— **Ročna zemljevida mariborskega okoliša »Pohorje-Kozjak« ter »Slovenske gorice-Dravsko-Ptujsko polje«**, katera je risal tov. Slavoj Dimnik in izdal »Učiteljski dom« v Mariboru, je odobril Prosvetni oddelek za Slovenijo z odlokom dne 23. oktobra 1924, št. 16.436 kot učilo za osnovne in meščanske šole. — Ali že imajo učenci Vaše šole ta prepotrebni in ceni učni pripomoček, brez katerega je uspešen domoznanstveni in zemljepisni pouk nemogoč? Ali ju ima vsaj vsaka šola za pripravo na pouk.

— **Prijatne vesti za reumatičare.** Posle ovoga svetskoga rata hiljade i hiljade ljudi pati od teškog reumatizma i traži sebi leka po raznim kupatilima. Medjutim poznato je da je mladi ruski lekar i bakteriolog dr. Rahlejev pronašao lek Radio-Balsamica jedno izvanredno sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. Lek dr. Rahlejeva osniva se na principima proteinove terapije, ali je prepariran za upotrebu spolja. Pri upotrebi leka Radio-Balsamica reumatični bolovi veoma brzo nestaju i nastupa potpuno izlečenje. Radio-Balsamica imade i tu prednost, da je apsolutno neškodljiv srcu, ne ostavlja nikakvih tragova ni na koži ni u organizmu i posle njegove upotrebe ceo se organizam popravlja, o čemu svedoče priznanja kako profesora i lekara tako i izlečenih bolesnika. Bolesnici koji su se godinama lečili raznim lekovima i kupatilima izlečeni su sa dve do tri flašice toga čudotvornog leka. Lek se izradjuje i dobiva u Laboratoriji Radio-Balsamica Beograd, Kosovska ulica 43.

Učiteljski pravnik.

+§ **Brezplačno zdravljenje v bolnicah za državne uradnike.** Odlok ministrstva narodnega zdravja v Beogradu z dne 5. junija 1924, Z. br. 42.693. Na podlagi tega odloka imajo vsi uradniki kakor tudi njih družine (po čl. 112. uradniškega zakona) pravico do brezplačnega zdravljenja po državnih in ostalih bolnicah. Zdravijo se v I. razredu uradniki I. in glavne skupine II. kategorije; v II. razredu uradniki pomožne in pripravljalne skupine II. kategorije ter uradniki III. kategorije; v III. razredu zvaničniki in služitelji. — NB. Ta odredba je stopila v veljavo s 1. oktobrom 1924. V slučaju, da se je kak uradnik zdravil v bolnici pred tem časom in ga je uprava terjala za plačilo oskrbnih stroškov, naj vloži prošnjo za odpis.

—§ **Ali pripada upokojeni učiteljici-vdovi vdovnina po možu učitelju?** V 34. številki »Učit. Tova.« smo poročali, da je delegacija ministrstva financ ustavila rodb. pokojnino vsem aktivnim in upokojenim državnim uradnikom. Delegacija se je sklicevala na čl. 153. in 154. uradniškega zakona. Opozarjali smo na čl. 240 urad. zak., po katerem del. fin. ni bila upravičena do tega koraka. Ker se je neka učiteljica v pok. pritožila v zmislu naših izvajanj na del. financ, je delegacija ugodila rekurzu in je zopet odredila izplačevanje vdovnine po umrlem možu. S tem slučajem je tudi to vprašanje načelno rešeno in naj se prizadete enako pritožijo, če jim delegacija ni sama zopet pričela izplačevati dotičnih zneskov.

—§ **15% dodatek za učitelje.** Kakor poroča »Narodna Prosveta« se bo razpravljalo načelno v Državnem svetu o vprašanju 15% dodatka učiteljstvu po 32 službenih letih v zmislu člena 31. službene pragmatike.

—§ **Kako je tolmačiti člen 124. zakona o državnih nameščencih?** Prejeli smo in priobčujemo: »Po smrti državnega uslužbenca, aktivnega ali upokojenega, se izplačajo kot pogrebnina enomesečni redni prejemki umrlega uslužbenca. Poleg tega se dado ženi in otrokom kot podpora dvomesečni redni prejemki, če nimajo drugih dohodkov.« — Vse lepo in dobro za one, ki imajo žene in otroke. Kaj pa tisti, ki nimajo ne žene, ne otrok? Kdo naj staro, osamelo učiteljico gleda in ji streže v zadnji bolezni, ako ve, da po njeni smrti nima ničesar pričakovati? Ta člen naj se sedaj pri reviziji uradniškega zakona v toliko spremeni, da omenjena vsota pripada sploh osebi, ki dokaže, da je pokojniku ali pokojnici stregla v zadnji bolezni. Ta vsota naj služi za pogrebnino, poravnavo zdravniških in drugih stroškov ter v nagrado za postrežbo. V »Tovarišu« se sicer omenja tudi ta člen med zahtevami po reviziji. Toda tam se omenja »porodica«. Kaj pa če »porodice« sploh ni, ali če upokojenec ali upokojenka živi sam za-se? V bolezni mora na vsak način imeti nekoga za postrežbo, posebno ako je bolezen dolgotrajna. Drugače se lahko pripeti, da na smrt bolna stara učiteljica umrje zapuščena, brez postrežbe in zdravniške pomoči, ako nima kakih prihrankov. Kdo jih pa ima v sedanjih razmerah, — Učiteljica. — Op. ured.: Pov. UJU stoji na stališču trimesečne pogrebnine in posmrtne pomoči, vendar imajo odločevati pri tem vprašanju tudi drugi.

—§ **Če so gg. kateheti zadržani,** se običajno prakticira tako, da se premesti urnik za eno uro naprej in se potem toliko prej zaključi pouk, če gg. kateheti ne utegnejo izpolniti svojih ur. Dok. š. in uč. r. jim predpisuje, da morajo točno držati svoje ure. Gornjeavstrijska in češka deželna šolska zakonodaja je še posebej predpisovala nadomestitev zamujenih učnih ur gg. katehetom. Suplirati jih pa posvetni učitelj ni dolžan, kjer tudi obratnega slučaja ni.

—§ **Odločba za učitelje pod in nad tremi službenimi leti.** Ministrstvo prosvete kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca odelenje za srednju nastavu S. N. br. 15.230, 15. jula 1924 god. Beograd. Nastavnici, kojima je komisija za razvrstavanja na dan 1. septembra 1923. god. priznala izpod tri godine službe pa su posle tog vremena položili profesorski odnosno učiteljski izpit, prevedeni su po svojim molbama u više grupe ili stepene. Sva ova prevodjenja poništila je Glavna Kontrola iz razloga navedenih u raspisu S. N. br. 13.679 od 5. ovog meseca. — Zbog toga direktori - upravitelji neće izdavati povišice osnovne i položajne plate ovako unapredjenim nastavnicama, dok se prvo komisijski ti nastavnici ne prevede iz privremene u stalne službenike pa če se tek posle toga ponova prevesti i povišice če im važiti prema odluci tog noveg prevodjenja. — Tako isto nastavnici kojima je rešenjem o razvrstavanju priznato više od tri godine službe na dan 1. septembra 1923 godine pa su posle tog dana po svojim molbama prevedeni u više grupe prinadležnosti dobivenih grupa neče teci od dana kada su stekli pravo na dotičnu grupu a kako je i u rešenju rečeno, već od dana ukaza za glavne grupe za 3, 4, 5 i 6 gr. I. kategorije; za 1 i 2 gr. II. kategorije i za 1 grupu III. kategorije za ostale grupe u pojedinim kategorijama od dana donete odluke. I ovo Vam se dostavlja prema odluci Glavne Kontrole.

Učiteljski zbor II. mestne deške osn. šole v Ljubljani 100 Din za »Učiteljski konvikt« mesto cvetja na grob dragemu tovarišu Fr. Jordanu.

UREDBA O IZBIRANJU STROKOVNIH DRUGOV ZA ČLANE DISCIPLINSKIH SODIŠČ IN O ODREJANJU DISCIPLINSKIH TOŽITELJEV.*

I. Strokovni drugovi.

Člen 1. Za izbiranje strokovnih drugov, določenih v členu 171. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, služijo liste strokovnih drugov, iz katerih se popolnjujejo oddelki upravnih sodišč.

Člen 2. Po razglasitvi te uredbe naj pošljejo vsa ministrstva upravnim sodiščem za vsako svojo podrejeno stroko kot listo strokovnih drugov po en seznamek, v katerem morajo biti imena 20 stalnih državnih uslužbencev dotične stroke, najstarejši po činu iz območja upravnega sodišča, prvenstveno iz kraja sodišča, z označbo njih zvanja, njih kategorije (vrste) in skupine, zaporedoma po činu. Od tega se izvzemajo uslužbenci prvih treh skupin I. kategorije.

Prve liste veljajo do konca leta 1926., potem pa se bodo sestavljale in pošiljale liste vsako tretje leto najkasneje do konca meseca novembra.

Strokovni drug ne sme biti uslužbenec, ki je bil v poslednjih petih letih disciplinski kaznovan ali je v disciplinski preiskavi.

Če v eni ali drugi stroki ne bi bilo 20 uslužbencev v območju dotičnega upravnega sodišča, se vzamejo v listo vsi, ki izpolnjujejo pogoje za to.

Če se pripeti pri osebah, iz katerih so liste sestavljene, izpremememba, zaradi katere ne morejo ostati na listi, se popolni lista tako, kakor je določeno v tem členu, o čemer obvestijo ministrstva upravna sodišča.

Člen 3. Stroka je po tej uredbi in po členu 171. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih v enem resortu ista vrsta poslovanja po obči tehnični razdelitvi poslov, kakor: administrativna, policijska, sodniška (državnopravdniška in pravnobraniteljska), jetniška, davčna, carinska, finančnokontrolna, računovodstvena, tobačna, inženjerska, arhitektonska, geodetska, zdravniška, lekarnarska, duhovnosodna, šeriatskosodna, agronomska, veterinarska, šumarska, rudarska, socialnozaščitna itd.

Člen 4. Z listo se pozivljajo strokovni drugovi na razprave po zaporedni vrsti, toda tako, da morata biti oba po činu starejša od onega, komur se sodi. Če je več tožencev, se odmerja čin po onem, ki je med toženci najstarejši po činu.

Prvenstveno se pozivljejo strokovni drugovi iz kraja upravnega sodišča. Samo če takih ni, se jemljejo, nadalje po vrsti, tudi osebe iz drugih krajev.

Če se vrsta izčrpa, se vrši pozivanje na prej navedeni način, po isti listi od začetka.

Člen 5. Strokovne drugove odrejajo in pozivljajo na poedine razprave predsedniki upravnih sodišč.

Vsakemu strokovnemu drugu postavi, če bi utemeljeno izostal, predsednik upravnega sodišča po enega namestnika. Za odrejanje namestnikov veljajo načela iz člena 4.

Strokovni drugovi in njih namestniki morajo ugoditi pozivu. Če neutemeljeno izostanejo, odgovarjajo disciplinski ter povrnejo škodo, ki bi nastala iz tega. Ali je izostanek utemeljen, to ocenjajo predsedniki upravnih sodišč.

Člen 6. Če osebe, ki se jim sodi pri isti razpravi, ne pripadajo istim strokam in če sta samo dve, se vzame vsaki po en strokovni drug in namestnik iz liste njegove stroke, če pa jih je več, a se jim razprava ne more ločiti, izbere upravno sodišče z žrebom izmed list vseh tožencev dve listi, iz katerih se vzamejo strokovni drugovi in njih namestniki za vse tožence.

Člen 7. Če upravno sodišče nima liste za stroko, ki ji pripada toženec, odredi predsednik sodišča, po načelih te uredbe, strokovne drugove in namestnike iz liste one stroke, ki je, ne glede na resort, po bistvu svojih poslov sorodna ali najbližja toženčevi stroki.

II. Disciplinski tožitelji.

Člen 8. Za disciplinskega tožitelja po členu 176. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih se jemlje prvenstveno oseba, ki je po činu starejša od onih, ki se jim sodi.

Člen 9. Če v kraju upravnega sodišča ni državnih uslužbencev pravnikov one upravne grane, kateri pripadajo oni, ki se jim sodi, smejo postaviti njih oblastni starejšine onega disciplinskega tožitelja iz iste upravne grane, ki služboje v drugem kraju, ali pa ga postaviti izmed državnih uslužbencev pravnikov druge upravne grane, ko so se predhodno sporazumeli z njih oblastnimi starejšinami.

Za državne uslužbence v vrhovnih uradih odrejajo disciplinske tožitelje ministri.

Člen 10. Oblastni starejšina je veliki župan za svoje podrejene organe, a za upravne grane, ki po zakonu o obči upravi ne spadajo v sestav administrativne oblasti, ali kjer administrativna oblast še ni organizirana, so oblastni starejšine šefi onih uradov, ki so najbližja nižja instanca pod ministrstvom.

Člen 11. Disciplinski tožitelj opravlja svojo službo po nalogih in navodilih oblastnega ali centralnega starejšine, ki ga je postavil, ter mu mora predložiti poročilo o vsaki odločbi sodišča, zlasti pa, če smatra, da bi bilo treba prekiniti postopanje ali vložiti pritožbo.

Člen 12. Ko dobi neposrednji višji starejšina po členu 180. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih poročilo neposrednjega starejšine državnega uslužbenca, da je ta zakrivil disciplinski pogrešek, poroča o tem takoj oblastnemu ali centralnemu starejšini, če ni on ta, da postavi disciplinskega tožitelja.

Če je nujno, sme predložiti neposrednji uslužbenčev starejšina to poročilo tudi neposredno oblastnemu ali centralnemu starejšini, da postavi disciplinskega tožitelja.

Oblastni ali centralni starejšina postavi takoj disciplinskega tožitelja ter o tem obvesti pristojno disciplinsko sodišče.

Člen 13. Disciplinsko sodišče ne sme odločiti, dokler ni disciplinski tožitelj postavljen, razen v primeru poslednjega odstavka člena 209. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Člen 14. Vse, kar je odrejeno za disciplinskega tožitelja, velja tudi za njegovega namestnika.

Člen 15. Ta uredba, izdana na podstavi pooblastitve členov 171., 176. in 251. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923, ima z ozirom na člen 94. ustave moč zakona ter stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 23. avg. 1924.

Minister pravde:
dr. **H. Hrasnica s. r.**

*

Ministrski svet je v seji z dne 23. avgusta 1924 usvojil to uredbo.

Predsednik ministrskega sveta:
Ljub. M. Davidović s. r.

(Podpisi ostalih ministrov).

* Razglašena v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 207, izdanih dne 11. septembra 1924. (Prilog XLV. — 1924.) — Uradni list št. 89 od 25. septembra 1924.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici“!